

اسکولیوز

علائم و نشانه ها

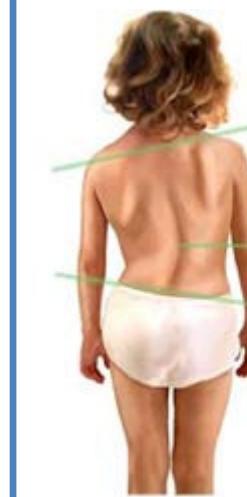
افرادی که به بلوغ استخوانی رسیده اند احتمال بدتر شدن شرایطشان کمتر است. در برخی موارد شدید اسکولیوز میتواند موجب کاهش ظرفیت ریوی، افزایش فشار روی قلب و محدود کردن فعالیتهای فیزیکی گردد. علائم اسکولیوز عبارتند از:

- شکل تغییر یافته تنہ (نامتقارن شدن ستون فقرات، برجسته شدن یک طرف دندنه ها و قفسه سینه، بالا بودن یک شانه نسبت به طرف مقابل)
- درد، اختلال عصبی یا تنفسی
- عضله بندی نامتقارن در یک سمت از ستون فقرات یک برجستگی دندنه ای یا برجسته بودن یک کتف در اسکولیوز ناحیه سینه ای به علت چرخش قفسه سینه
- لگن نابرابر یا طول پا نابرابر
- در برخی موارد کاهش فعالیت عصبی

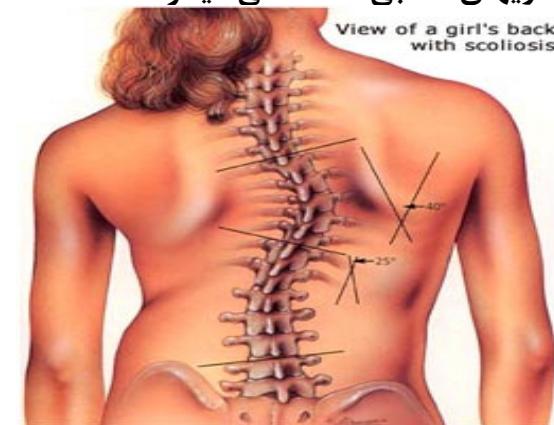
علت

تقريباً ۶۵٪ موارد بی علت یا ايديوپاتيک هستند؛ ۱۵٪ مادرزادی و ۱۰٪ موارد ثانویه به یک بیماری زمینه ای (عصبی-عضلانی) اتفاق می افتد.

اسکولیوز به علت نوجوانی (AIS) هیچ علت مشخصی ندارد و بیشتر اعتقاد بر این است که چند عاملی است، اگر چه عوامل ژنتیکی نیز در آن بی تاثیر نیست.

اسکولیوز به معنای وجود انحراف در طرفین ستون فقرات است که میتواند به شکل S باشد. اسکولیوز میتواند مادرزادی یا اکتسابی باشد که در موارد مادرزادی همواره مهره ها بد شکلی دارند ولی در موارد اکتسابی یا ايديوپاتيک میتواند با علت ناشناخته باشد و در سنین مختلف رخ دهد یا به علت یک بیماری زمینه ای رخ دهد مانند فلنج مغزی، فلنج اطفال و بیماریهای عصبی - عضلانی دیگر.

تشخیص

تشخیص اسکولیوز و بررسی اندازه انحراف جانبی ستون مهره با انجام رادیو گرافی ساده امکان پذیر است. در بسیاری از کشورها بچه ها در دوران مدرسه تحت بررسی های غربالگری قرار میگیرند و در صورت شک به وجود اسکولیوز فرد به پزشک متخصص ارجاع داده میشود تا وجود یا عدم وجود آنرا بررسی کند.

اسکولیوز به عنوان انحراف بیش از ۱۰٪ شناخته میشود که حین معاينه، درمانگر و بیمار مقابل هم باشند. بیماران در مرحله اول به منظور پیدا کردن عوامل زمینه ای مورد معاينه قرار میگیرند. در حین معاينه موارد زیر برای پیدا کردن مشکلی مهم تراز اسکولیوز مورد بررسی قرار میگیرد:

- نحوه راه رفتن
- نمای ستون فقرات از روی پوست
- تون عضلانی
- رفلکسهای عصبی-پوستی

در طی معاينه از بیمار خواسته میشود در حالیکه پاها را بهم نزدیک کرده و ایستاده است تا جایی که امکان دارد از کمر به جلو خم شود در صورت وجود برجستگی روی یک سمت اسکولیوز است. این تست آدامز نام دارد که به عنوان یک شیوه غربالگری درمدارس و نیز توسط والدین انجام میشود. در صورت مثبت بودن بیمار باید یک عکس رادیوگرافی از نمای قدامی - خلفی و طرفی در حالت ایستاده تهیه کند تا زاویه اسکولیوز مشخص شود.

(COBB ANGLE). اسکولیوز می توان از دستگاههای بی ضرر مانند Body balance یا Spinal mouse شیوه ای متفاوت میزان انحراف و شدت آن را تعیین میکنند استفاده کرد.

جراحی:
جراحی در موارد شدید انجام میشود که در صورت شکل ظاهری بد، مشکلات قلبی و ریوی احتمالی به وجود آمده انجام می شود که در آن میله های وصل شده به مهره ها به آن راستا می بخشد.

● مرکز جامع توانبخشی امید
Omid Rehabilitation Clinic

1. خیابان پاسداران. خیابان شهید کلاهدوز(دولت). دیباچی جنوبی. روبروی سنجابی تلفن: ۰۲۷۸۰۷۰۱-۲
2. خیابان ولیعصر. نرسیده به استاد مطهری. کوچه افتخار شماره ۳۴. طبقه همکف تلفن: ۰۴۱-۴۰-۸۸۸۹۸۴۴۰

واحد ارتقیبی فنی گلینیک طب فیزیکی و توانبخشی
www.omidrehab.com
www.lumbar.ir گلینیک تخصصی کمر

اسکولیوز خفیف را میتوان با ورزش ، حرکت اصلاحی کنترل و پیگیری کرد . اسکولیوز متوسط به بریس نیاز خواهد داشت . اما اسکولیوز بیش از ۴۵ درجه به جراحی نیاز دارد.

حرکات اصلاحی:

در کنار انجام حرکات اصلاحی بیمار باید نحوه خوابیدن و وضعیت گیری خود را در طی فعالیتهای روزانه را بهینه کند تا از تشدید آن جلوگیری کرده باشد و عوامل زمینه ای همچون کوتاهی اندام را با استفاده از کفی مناسب جبران کند . حرکات اصلی این بیماران شامل کشش ستون فقرات ، تقویت عضلات کمر و حرکات خلاف جهت انحراف میباشد .

بریس:

با توجه به موقعیت انحراف و شکل آن میتوان از بریس های کوتاه همچون بسته بسته بریس در مواردی که انحراف در کمر بوده یا سطح پایین ناحیه سینه ای باشد استفاده میشود . از بریس میلوایکی نیز برای انحراف در مقاطع بالایی ستون فقرات استفاده می شود، که هردو این بریس ها نیاز به قالبگیری و تنظیم دارند و باید به صورت منظم مورد بررسی قرار گیرند . تعداد ساعاتی که باید پوشیده شوند نیز توسط درمانگر تعیین می شود .

مواردی که والدین باید به آن توجه کنند :

وجود برجستگی در یک طرف ستون فقرات در حین خم شدن کودک افتادگی در یک شانه قرار گیری نامناسب لباس در بدن لگن نا برابر کتف برجسته دردهای عضلانی ستون فقرات

درمان

نحوه برخورد با اسکولیوز بستگی به شدت انحراف و بلوغ جسمی دارد . گزینه های درمانی در اسکولیوز کودکان و نوجوانان ، پیگیری ، حرکات اصلاحی ، بریس و جراحی است که در بزرگسالان در صورت وجود درد باید داروهای مسكن استفاده کرد . درمان اسکولیوز با علت ناشناخته به شدت انحراف ، پتانسیل ستون فقرات برای رشد بیشتر و ریسک بدتر شدن اسکولیوز نیز بستگی دارد .